

Toerusting: Samenvatting Doopdebat 1 zondag 24 maart 2013 door ds. Stoffer Otten

(Ter voorbereiding en uitwerking maak ik –naast andere boeken- gebruik van het boek van Adrian Verbree 'Over dopen'.)

Reden voor deze toerusting: 1. Heel wat Gereformeerde christenen weten niet meer (goed) uit te leggen waarom (hun) kinderen worden gedoopt. 2. Steeds zijn er overgangen naar Baptistengemeenten van jongeren en ouderen. Dat roept spanning en vragen op in gezinnen. 3. Baptisten wekken de indruk dat met een enkele tekst alleen de volwassendoop bijbels is en de kinderdoop moet worden verworpen. 4. Van Baptistenzijde wordt gesteld dat de Gereformeerde leer van de kinderdoop een constructie is, later bedacht door de kerk/theologen.

Om te begrijpen waarom **Baptisten** zo spreken is het goed te bedenken dat ze onder anderen de **volgende vooronderstellingen** hebben:

1. Het OT is voor de Joden. Het NT voor de gemeente.
2. Het Oude Verbond sloot de Here met de Joden, het Nieuwe Verbond met de gemeente.
3. De doop is niet in de plaats van de besnijdenis gekomen.
4. Het NT vermeldt geen doop van kinderen, dus...
5. Het geloof is voorwaarde voor de doop- Mc 16:16; Hand 8:37 en wel doop door onderdompeling- Rom 6:3,4.
6. Populair wordt vaak gezegd: God heeft wel kinderen, maar geen kleinkinderen.

We moeten dus bedenken dat **zij de Bijbel met een bepaalde bril lezen; zoals ook wij** en ieder ander dat trouwens doet. Voorbeeld van mijn sportbril met drie verschillende kleuren glazen. Wij zullen datgene wat wij zien/lezen in de Bijbel met onze Gereformeerde bril naar voren moeten en mogen brengen; zoals ook de Baptist dat doet met zijn bril. Het zal erom gaan de ander dat te laten zien en aan de ander te vertellen.

Kern van de zaak:

Waar het bij de Baptisten erom gaat dat ieder individueel bij de gemeente komt door geloof en doop, denken wij meer vanuit het geheel van Gods volk: Wie behoren er tot Gods volk en mogen daarom besneden/gedoopt worden?

Kernvraag: Horen kinderen bij het volk van God, of worden ze pas lid van zijn volk op het moment dat zij persoonlijk kiezen bij God te willen horen? Dat is de kwestie. Hier gaan de wegen uiteen.

Wat verstaan wij onder Gods volk?

-Gods volk in het OT zijn de besnedenen? Dan zou 50% afvallen nl. de vrouwen en meisjes.

-Gods volk zijn zij die zich hebben laten besnijden? Dan vallen zelfs jongens er buiten die zich niet hebben laten besnijden.

-Gods volk in het NT zijn zij die zich hebben laten dopen? Sommigen zijn ongedoopt gestorven-de moordenaar aan het kruis. Horen zij er niet bij?

-Gods volk zijn zij die belijdenis deden? Dan vallen gehandicapten buiten de kring.

-Gods volk zijn zij die hun hart aan Hem gaven? Wie weet dat precies. Het kan zo lijken, maar ook anders zijn- Annanias en Saffira bijv. of Achan in Joz 7.

-Gods volk wordt gevormd door de kerk? Welke kerk er zijn 100den denominaties

-Gods volk zijn zij die trouw zijn aan de Bijbel en de belijdenis? Wie is 'precies trouw' en aan wat?

Zo lopen we telkens vast. **De definitie moet zijn: 'Gods volk wordt gevormd door mensen met wie Hij een liefdevolle relatie aangaat.'**

1. Niet onze genootschappen, codes of daden die wij stellen maken ons behorend tot Gods volk.

2. Maar dat wat God doet: God zelf maakt mensen tot leden van Zijn volk. Dat is de rode draad in de Bijbel: Hij treedt in relatie met Adam en Eva, met Noach, met Abraham, met Israël. God is het die, in de persoon van Jezus, ons opzocht en apostelen erop uitstuurde om mensen tot leden van zijn volk te maken.

Welke vorm heeft die relatie van God en zijn volk?

Zowel in het OT als in het NT is dat de **vorm van het verbond**. Daarin hebben kinderen een plaats. Gen 12/15/17: God sluit een verbond met Abraham en geeft als teken de besnijdenis: De besnijdenis gold voor iedereen vanaf acht dagen oud. Ook voor de mannelijke slaven van Abraham en hun zonen. En de meisjes? Zij hoorden er ook bij. Ze waren inbegrepen in de mannen, vielen onder het hoofd van het gezin/familie. Jongens en meisjes werden gerekend tot Gods volk: Lev 10:14; Num 18:11-19, Deut 12:12.

Oud en Nieuw Verbond:

(Hier bepaalt de kleur van de brillenglazen enorm hoe je leest en verklaart).

Er zijn in het OT meer verbonden. Wanneer wij spreken over het verbond, dan bedoelen we daarmee: het verbond dat God met Abraham en zijn nageslacht sloot. Het nieuwe verbond is dat wat God sinds Christus met mensen aangaat.

De Bijbel spreekt zelf over oud en nieuw verbond: Jer 31:31-32; Luk 22:20. Wat maakt het oude oud en het nieuwe nieuw? De Baptisten zien het Oude als voorbij of alleen geldend voor Israël. Het Nieuwe is totaal iets nieuws door Jezus en voor de gemeente.

Voorstelling Baptisten:

Oude Verbond	uiterlijk	bloedlijn	Lid door besnijdenis
Nieuwe Verbond	Innerlijk: geloof	geloofslijn	Lid door geloofsdoop

Deze voorstelling is onjuist. **Baptisten stellen** dat het Oude Verbond voorbij is- of alleen geldt voor Israël. Ze beroepen zich daarbij bijv. op Hebr. 8:13 'Welnu wat verouderd is en versleten, is de teloorgang nabij.' En als er al sprake is van **Nieuw Verbond dan geldt dat alleen voor Israël in de toekomst**. De Here zal dan zijn wet in hun hart schrijven- Jer 31:31,32, geciteerd in Hebr 8:8-10.

Maar dat is niet wat er staat. Hier staat juist heel duidelijk dat het nieuwe verbond met Juda en Israël het nieuwe en betere verbond is dat **sinds Christus** van kracht is. Een verbond waar zowel de bekeerde Jood als de bekeerde heiden lid van is. Het nieuwe verbond blijkt een verbond te zijn met de christenen, ongeacht hun afkomst.

Er zijn in NT teksten die spreken over het nieuwe verbond: Luk 22:20; 2 Kor 3:5-6, Hebr 8:6-8,13; Hebr 9:15; Hebr 12:24. **Beschrijven zij een nieuwe route naar lidmaatschap namelijk via de route van belijdenis van het geloof? Nee!** Op basis van de teksten over het nieuwe verbond is niet te concluderen dat kleine kinderen geen lid zijn van het nieuwe verbond. Integendeel, ze horen bij het volk van God en daarom bij het verbond en omgekeerd: Ze horen bij het verbond en daarom bij het volk van God.

(wordt vervolgd)

Toerusting: Samenvatting Doopdebat 2 zondag 7 april 2013 door ds. Stoffer Otten

(Ter voorbereiding en uitwerking maak ik –naast andere boeken- gebruik van het boek van Adrian Verbree 'Over dopen'.)

Reden voor deze toerusting: 1. Heel wat Gereformeerde christenen weten niet meer (goed) uit te leggen waarom (hun) kinderen worden gedoopt. 2. Steeds zijn er overgangen naar Baptistengemeenten van jongeren en ouderen. Dat roept spanning en vragen op in gezinnen. 3. Baptisten wekken de indruk dat met een enkele tekst alleen de volwassendoop bijbels is en de kinderdoop moet worden verworpen. 4. Van Baptistenzijde wordt gesteld dat de Gereformeerde leer van de kinderdoop een constructie is, later bedacht door de kerk/theologen.

Twee stellingen: 1. 'Het verbond is de grond van de (kinder)doop'.

2. 'Het verbond met Abraham verschilt wezenlijk niet van het nieuwe verbond met ons, maar is helemaal één en hetzelfde'. (Calvijn)

Het verbond is sinds Christus zijn werk op aarde volbracht heeft nieuw op ten minste vier punten:

1. De eis van het verbond verandert	Naast de eis naar de wet te leven, komt de eis te erkennen dat wij op dit punt falen en afhankelijk zijn van genade.
2. Het zoenmiddel van het verbond verandert	Christus' bloed wordt eenmalig vegoten in plaats van het nooit afdoende bloed van de offerdieren
3. De motivering van het verbondsvolk verandert	De wet in het hart dragen is niet langer uitzondering, maar juist kenmerk van het nieuwe verbond
4. De bedding van het verbond verandert	In plaats van de enkeling die zich bij het volk Israël voegde, bereikt het heil nu velen over de hele wereld

Wie die geschiedenis van het verbond van God met zijn volk door de Bijbel heen bestudeert, moet tot **de conclusie komen dat het in het Oude en het Nieuwe Testament om hetzelfde verbond gaat.** Dit genadeverbond, dat bij Abraham zijn smalle bedding binnenstroomde, verbreedt zich wanneer Christus is gekomen. Paulus brengt de eenheid van het oude en nieuwe verbond fraai onder woorden en in beeld: Hij vergelijkt het volk Israël met een olijfboom. De heidenen die Christus erkennen als hun redder, typeert hij als takken die tussen de reeds aanwezige takken worden geënt en één geheel vormen- Rom 11:17,18 vgl Joh 10:16,17 'één kudde en één herder'.

Argument tegen kinderdoop: Er staat nergens in het NT dat de kinderen werden gedoopt of gedoopt zouden moeten worden.

1. **Je vindt het niet in Jezus' uitspraken:** Mt 28:16-20; Mc 16:15,16 Duidelijk is toch dat geloof vooraf gaat aan de doop, baby's kunnen niet geloven en dus kunnen zij niet gedoopt worden. Maar het probleem is dat men aan deze woorden van Jezus conclusies verbindt die zij niet kunnen dragen. Het verband verzet zich ertegen. Jezus geeft de opdracht mensen tot zijn discipelen/leerlingen te maken. Wie daaraan gehoor geeft die moet gedoopt worden. Daar zullen een Gereformeerde en een Baptist het over eens zijn. Maar het is een brug te ver wanneer we Jezus hier een verbod het dopen van kinderen in de mond te leggen. De tekst zegt er namelijk niets over. Geen wonder, want het gaat om een zendingssituatie waarin door de apostelen (later zendelingen |) volwassen mensen worden aangesproken die het

Evangelie kunnen begrijpen. Wie die context in rekening brengt, ziet in dat deze teksten niets over kinderen of de kinderdoop zeggen, niet ten voordele of nadele. Kinderen zijn hier eenvoudigweg niet in beeld. Het zijn dus geen twee bewijsteksten tegen de kinderdoop.

2. **Bekeringsgeschiedenissen in Handelingen:** Hand 8 Filippus en de kamerling, Hand 10 Cornelius; Hand 16: Lydia en de gevangenebewaarder. Altijd gaat het geloof (en zelfs het ontvangen van de Heilige Geest) vooraf aan de doop! Conclusie: Jezus wilde dat enkel mensen die tot geloof kwamen gedoopt zouden worden. Dus: werden kleine kinderen niet gedoopt, omdat ze hun geloof niet konden belijden. Maar is het zo eenvoudig? Het zijn allemaal wel zendingssituaties en weer richt zich dat tot volwassenen. Maar nergens staat hoe het ging met de evt. aanwezige baby's en kinderen. Ook deze teksten zeggen dus op zich niets voor of tegen doop van kinderen. De teksten doen geen uitspraak over of kinderen al of niet tot het volk van God behoren. Wie dit alles er wel in wil lezen overvraagt de tekst!
3. **Formuleringen in de brieven van het NT:** Efz 4:3-6; Kol 2:8-12 . Ook die teksten leren dat de doop bedoeld is voor wie gelooft. Maar weer is te zeggen: 1. Deze woorden worden gesproken in een zendingssituatie en 2. daaruit kun je geen conclusie trekken over wat er ten aanzien van hun kinderen gebruikelijk was.

Bedenk: Ook in het OT blijven kinderen onbesproken of worden ze niet aangesproken, terwijl ook zij wel worden bedoeld. Zowel in het OT als in het NT worden de volwassenen uitdrukkelijk aangesproken, maar het geheel van het volk bedoeld: Hos 14:2 - Hand 8:22; Lev 19:16 - 2 Joh 1:5; Ex 20:20 - 1 Kor 8:12; Zach 1:4 - Efz 4:22; Deut 4:36 - 2 Kor 6:1. In beide reeksen worden volwassenen aangesproken. Het is dan wel heel merkwaardig om te zeggen dat in de teksten van het OT de kinderen wel impliciet ook worden aangesproken en bedoelt en dat in het NT alleen de volwassenen worden aangesproken en bedoelt en de kinderen niet. Dat is bijbels uitlegkundig niet te verantwoorden! De conclusie kan niet anders zijn dan: Ook wanneer in het NT de volwassenen worden aangesproken, dan gelden die woorden eveneens voor hun kinderen en allen die bij hen horen. (Op het zendingsveld werkt het overigens ook zo tot de dag van vandaag).

Wat is het inlijvingsteken bij het verbond?

Dat de doop in plaats van de besnijdenis is gekomen vraagt nadrukkelijk om uitleg. Terecht wordt door Baptisten opgemerkt dat de bewijstekst daarvoor wel erg mager is: Kol 2: 11,12. Daarin hebben zij gelijk. Er moet meer gezegd worden. Duidelijk is dat in ieder geval aan de heidenen niet werd opgelegd dat ze zich zouden moeten laten besnijden, maar moesten laten dopen. In Hand 15 stelt Petrus juist dat de heidenen niet als de Joden de wet hoeven te onderhouden en zich dus ook niet hoeven te besnijden. Petrus ziet de besnijdenis als onderdeel van de Wet van Mozes- Lev 12:1-3, ook Jezus zegt: Mozes heeft u de besnijdenis gegeven- Joh 7:21-24. Die wet ligt achter ons allen, want 'de teloorgang nabij'- Hebr. 8:13. Ook de rest van het NT laat zien dat de besnijdenis voor heidenen en Joden heeft afgedaan- Zie Gal 2:1-5 en Gal 6:12-15. De besnijdenis heeft in het nieuwe verbond geen functie meer. De besnijdenis vervalst. De vraag is: Wat komt er voor in de plaats? (wordt vervolgd)

Toerusting: Samenvatting Doopdebat 3 zondag 14 april 2013 door ds. Stoffer Otten

(Ter voorbereiding en uitwerking maak ik –naast andere boeken- gebruik van het boek van Adrian Verbree 'Over dopen'.)

Reden voor deze toerusting: 1. Heel wat Gereformeerde christenen weten niet meer (goed) uit te leggen waarom (hun) kinderen worden gedoopt. 2. Steeds zijn er overgangen naar Baptistengemeenten van jongeren en ouderen. Dat roept spanning en vragen op in gezinnen. 3. Baptisten wekken de indruk dat met een enkele tekst alleen de volwassendoop bijbels is en de kinderdoop moet worden verworpen. 4. Van Baptistenzijde wordt gesteld dat de Gereformeerde leer van de kinderdoop een constructie is, later bedacht door de kerk/theologen.

De definitie moet zijn: 'Gods volk wordt gevormd door mensen met wie Hij een liefdevolle relatie aangaat.'

3. Niet onze genootschappen, codes of daden die wij stellen maken ons behorend tot Gods volk. Maar dat wat God doet: God zelf maakt mensen tot leden van Zijn volk. **Welke vorm heeft die relatie van God en zijn volk?** Zowel in het OT als in het NT is dat de **vorm van het verbond**. Daarin hebben kinderen een plaats.
4. Er zijn in NT teksten die spreken over het nieuwe verbond. **Beschrijven zij een nieuwe route naar lidmaatschap namelijk via de route van belijdenis van het geloof? Nee!** Op basis van de teksten over het nieuwe verbond horen kinderen bij het volk van God en daarom bij het verbond en omgekeerd: Ze horen bij het verbond en daarom bij het volk van God.
5. Wie die geschiedenis van het verbond van God met zijn volk door de Bijbel heen bestudeert, moet tot **de conclusie komen dat het in het Oude en het Nieuwe Testament om hetzelfde verbond gaat**.
6. **Argument tegen kinderdoop:** Er staat nergens in het NT dat de kinderen werden gedoopt of gedoopt zouden moeten worden.
7. **Ook in het OT blijven kinderen onbesproken of worden ze niet aangesproken, terwijl ook zij wel worden bedoeld.** Zowel in het OT als in het NT worden de volwassenen uitdrukkelijk aangesproken, maar het geheel van het volk bedoeld.
8. **Wat is het inlijvingsteken bij het verbond?** De besnijdenis heeft in het nieuwe verbond geen functie meer. De besnijdenis vervalt. De vraag is: Wat komt er voor in de plaats?

Jezus geeft zijn discipelen **de opdracht te dopen:**

1. Het is teken van horen bij Christus en het nieuwe verbond.
2. **Wat is kenmerkend aan de verbondsrelatie:** a. God wil het b. God neemt het initiatief c. vraagt toewijding d. daarbij hoort teken van inlijving, in het OT besnijdenis, in NT: Doop (en HA). d. belofte van zegen e. bij verwerping straf.
Doop dus allereerst Gods opdracht en niet allereerst een getuigenis van mijn keuze en teken van toetreding tot de gemeente(geloofsdoop). Zo dit laatste wel het geval is, sluit je kinderen buiten het verbond en de gemeente, hooguit staan ze aan de rand. Ook zij die zich niet laten 'overdopen' blijven 'gast' of 'vriend'. De doop heeft in de verbondsstructuur die wij herkennen vanuit het Oude Verbond inderdaad de plaats en functie van de besnijdenis ingenomen. Ook kinderen horen daar helemaal bij.
3. **Meer NT.ische argumenten:**
  - a. **Hand 2:39:** 'Voor u geldt deze belofte, evenals voor uw kinderen en voor allen die ver weg zijn en die de Here, onze God, tot Zich roepen zal.' Petrus heeft aanwezige

kinderen van ouders die kwamen niet geweigerd. Integendeel.. 'het is voor u en uw kinderen'. Zij horen erbij.

- b. Vgl Mc 10:13-16 '**Jezus nam de kinderen in zijn armen** en zegende hen door hun de handen op te leggen.' De kinderdoop is geen onderwerp in Mc 10, de tekst laat echter in het voorbijgaan wel helder uitkomen dat voor Jezus de kinderen van deze verbondsouders er ook helemaal bij hoorden.
- c. **De huisteksten:** Hand 11:14; Hand 16:15, Hand. 16:33, 1 Kor 1:16 en Hand 18:8. Hier vinden we op verschillende wijze terug de uitdrukking 'en haar/zijn huis' of NBV 'Zij/hij en haar/zijn huisgenoten gedoopt'. In het OT betekent de uitdrukking 'iemand en zijn huis': iedereen die onder iemands verantwoordelijkheid valt, jong of oud, vrouwen, kinderen en personeel . Vgl Gen 17:23. Kinderen horen daar dus ook bij! De huisteksten sluiten dus aan bij de lijn die we in de Bijbel ontdekten, namelijk dat kleine kinderen van gelovige ouders rekenend worden als horend bij het verbond.
- d. **De heiliging van kinderen met een ongelovige ouder:** 1 Kor 14:12-14. Vs 14: 'Want de ongelovige man is geheiligd in zijn vrouw en de ongelovige vrouw is geheiligd in de broeder. Anders zouden immers zijn kinderen onrein zijn, doch nu zijn ze heilig.' Het betekent niet dat die ongelovige man of vrouw vroom werd, maar wel dat de status van het 'hele huis' bepaald wordt door de ene christen. God beschouwde de onbekeerde partner en de kinderen als opgenomen binnen de kring van mensen die voor Hem apart waren gezet (heilig=apart zetten) en die maken per definitie deel uit van de kring van het verbond. Zelfs dus een volwassene die ongelovig is! Voor hen die de volwassendoop voorstaan, is dat een onmogelijkheid. Toch staat het hier!
- e. **Gods volk:** Christenen worden in het NT net als in het OT als Gods volk getypeerd- 1 Petr. 2:9,10. Bij een volk denk je aan eenheid waar ook de kinderen bij horen. Dat ze er ook bij gerekend worden, mag wel blijken uit teksten waar ze bijzonder worden aangesproken: Kol 3:20; Efz 6:4. Een kind leert in de natuurlijke bedding van het gezin en de gemeente. Het hoort niet pas bij het gezin of de gemeente als het een proeve van begrip of een belijdenis van geloof heeft afgelegd.

Dat we onze kinderen ten doop houden is een kwestie van gehoorzaamheid aan de

Here om de kinderen ten doop te houden: Hij neemt immers het initiatief tot een relatie. We wijzen de geloofsdoopt af omdat de Bijbel wel leert dat er bij volwassenen gedoopt moet worden na belijdenis van het geloof, maar die doop is dan niet een echtheidszegel aan het geloof, maar een zegel en teken van de Here en Zijn beloften. En die geldt voor gelovige volwassenen en hun kinderen.

Het verschil van inzicht en praktijk is moeilijk te overbruggen.

Het belangrijkste is:

1. Versta je eigen doop en waarom je je kinderen liet en laat dopen en leef uit Gods beloften en Zijn genade voor u en de kinderen
2. Bij alle verschil let ook op zoveel dat we gemeenschappelijk belijden en delen als christenen en kinderen van één Vader.

'Ik leg de namen van mijn kinderen in Uw handen.

Schrijf Gij ze daarin met onuitwisbaar schrift.'